

CEMAS: Centre for Martial Arts and Science aan de VUB

Expertisecentrum voor het maatschappelijk potentieel van vechtsport

Op 23 september 2025 werd het Centre for Martial Arts and Science (CEMAS) aan de Vrije Universiteit Brussel (VUB) officieel geopend. Dit splinternieuwe expertisecentrum op de hoofdcampus van de VUB in Etterbeek wil vechtsporten verbinden met wetenschappelijk onderzoek, onderwijs en maatschappelijke dienstverlening. De officiële opening van het CEMAS bood Vechtsportplatform Vlaanderen eveneens een uitgelezen kans om de jaarlijkse samenkomst met lokale overheden in dit kader te organiseren. Het woord is aan Marc Theeboom en Thomas Egle.

Marc Theeboom

Gewoon hoogleraar en voorzitter van de onderzoeksgroep 'Sport and Society' aan de VUB
marc.theeboom@vub.be

Thomas Egle

Stafmedewerker communicatie en vormingen Vechtsportplatform Vlaanderen
thomas@vechtsportplatform.be

Het CEMAS beschikt over nieuwe vechtsportinfrastructuur van 800 m². Er zijn twee aparte zalen (met een eigen ingang) die ook tot één geheel kunnen worden herleid. Het betreft een zaal met matten voor disciplines zoals judo, karate, taekwondo, tai chi ... en een zaal met een vaste boksring en vier mobiele ringen, bokszakken en gespecialiseerde uitrusting (zoals twee 'slimme' bokszakken en een bokscamera waarmee stoten

kunnen worden geregistreerd). De infrastructuur biedt aldus de mogelijkheid om een ruime variatie aan vechtsporten aan bod te laten komen. En doordat het centrum geïntegreerd is in de bestaande sportinfrastructuur van de VUB campus in Etterbeek (het werd gebouwd tussen de twee reeds bestaande sporthallen in), kan het gebruikmaken van gedeelde kleedkamers, douches, parkeerplaatsen en ontvangstfaciliteiten.

Ook is er aandacht voor de beleving van ruimte en identiteit: kunstenaar Yves Gallard schilderde abstracte lijnen op de ramen van de nieuwe zalen geïnspireerd door houdingen, beweging en ritme in verschillende vechtsporten. Het kunstwerk vormt een serene en inspirerende achtergrond voor wie er traint.

De financiering voor de bouw van de vechtsportinfrastructuur werd gerealiseerd via een combinatie van middelen: VUB (inclusief de afdeling Beweging en Sport), de Vlaamse Gemeenschap (Sport Vlaanderen in het kader van Bovenlokale Sportinfrastructuur, investeringsmiddelen vanuit het Vlaams Brusselfonds en materiaalsubsidies van de Vlaamse Gemeenschapscommissie), alsook van de Vlaamse Boks Liga. De totale investering bedroeg vier miljoen euro.

Academische basis, interdisciplinair onderzoek en begeleiding

Het unieke van het CEMAS is de academische setting. Naast de VUB-onderzoeksgroep 'Sport & Society' als initiatiefnemer, zal er ook worden samengewerkt met andere VUB-groepen (onder meer sportpsychologie, menselijke fysiologie en sociologie). Deze inter-disciplinaire samenwerking maakt het mogelijk vechtsportpraktijken vanuit diverse perspectieven te onderzoeken en organisaties te ondersteunen en te adviseren. Dit zal ook gebeuren in nauwe samenwerking met Vechtsportplatform Vlaanderen, waarvan de VUB één van de stichtende leden is. Daarnaast wordt er samengewerkt met een aantal vooraanstaande internationale instanties die zich specifiek richten op vechtsporten (zoals onder meer het 'International Centre of Martial

Arts for Youth Development and Engagement – ICM' onder de auspiciën van UNESCO).

Het CEMAS beoogt een brede werking, waarbij de aandacht in eerste instantie uitgaat naar de rol van vechtsporten voor jongeren in het algemeen en in maatschappelijk kwetsbare posities in het bijzonder (bijvoorbeeld binnen sociaal-sportieve praktijken, bijzondere jeugdzorg, onderwijs ...). Men zal zich echter niet gaan beperken tot jongeren alleen. Ook organisaties die werken met andere kwetsbare groepen (zoals ouderen, mensen met een fysieke of mentale beperking, slachtoffers van huiselijk geweld, gedetineerden ...) zullen worden betrokken.

// Het CEMAS wil de brug vormen tussen wetenschap en praktijk voor al diegenen die (willen) gebruik maken van het maatschappelijk potentieel van vechtsporten //

Naast maatschappelijke activiteiten komt er ook een duidelijke topsportcomponent. De Vlaamse Boks Liga zal immers haar jeugd- en elitetrainingen laten doorgaan in de nieuwe vechtsportinfrastructuur van de VUB, waarbij sportieve ambitie gecombineerd kan worden met wetenschappelijke opvolging, preventie, blessurezorg en begeleiding op maat. Ook topsporters binnen andere vechtsporten zullen er terecht kunnen.

Het CEMAS wil op termijn uitgroeien tot een referentie voor maatschappelijke, wetenschappelijk verantwoorde inzet van vechtsport, voor vele gebruikers, doelgroepen en partners. De werking is dan ook opgebouwd in partnerschap: met federaties, Vechtsportplatform Vlaanderen, sociale organisaties in Brussel en Vlaanderen, scholen en welzijnsinstellingen en ook internationale organisaties. Het CEMAS wil op die manier de brug vormen tussen wetenschap en praktijk voor al diegenen die (willen) gebruik maken van het maatschappelijk potentieel van vechtsporten.

DINSDAG 23 SEPTEMBER
VUB - BRUSSEL

INTERACTIEF
STUDIEMOMENT
X
RISICOVECHTSPOORT
INFRASTRUCTUUR
EVENEMENTEN

Uitwisselmoment risicovechtsportinfrastructuur en -evenementen voor lokale overheden

Het CEMAS is een state-of-the-art vechtsportzaal, die naast het bieden van gloednieuwe sportinfrastructuur ook dienst zal doen als expertisecentrum voor wetenschap en onderzoek om vechtsportbeoefening vanuit verschillende domeinen extra te onderbouwen. Met eveneens een spotlight op het maatschappelijk potentieel die deze sportdisciplines inhouden. Kortom, er zal volop worden ingezet op het verder omkaderen van vechtsport. En dat ligt natuurlijk net helemaal in lijn met de missie van Vechtsportplatform Vlaanderen.

Thomas Egle, stafmedewerker communicatie en vormingen: "Als Vechtsportplatform Vlaanderen streven wij immers samen met onze verschillende doelgroepen naar een veilige en verantwoorde beoefening van risicovechtsporten, én het optimaliseren van hun maatschappelijke meerwaarde. Kortom, risico's verkleinen en potentieel benutten staan centraal in onze dagelijkse werking. En bij de doelgroepen waarmee we daarvoor de handen in elkaar slaan, horen uiteraard ook de lokale overheden."

Wij streven samen met onze verschillende doelgroepen naar een veilige en verantwoorde beoefening van risicovechtsporten, én het optimaliseren van hun maatschappelijke meerwaarde

"De opening van het CEMAS was dan ook een uitgelezen gelegenheid om onze jaarlijkse bijeenkomst met lokale overheden bij aan te

haken. Dankzij de VUB, één van onze stichtende leden en momenteel vertegenwoordigd in ons bestuur door Marc Theeboom, werd dit aanhaken ook praktisch mogelijk gemaakt. Zo organiseerden we op 23 september op diezelfde campus, vlak naast het CEMAS, ons uitwisselmoment over risicovechtsport voor lokale overheden. Met ditmaal een focus op de thema's infrastructuur en evenementen."

"Onze richtlijnen en adviezen vormden daarbij het vertrekpunt, maar de nadruk lag op interactie en kennisuitwisseling tussen de deelnemers. Waaronder we ditmaal Antwerpen, Dilbeek, Genk, Lier, Machelen-Diegem en Oostende mochten rekenen. Actuele cases en vraagstukken werden aangekaart en besproken, praktijkervaringen en inzichten gedeeld, en vragen zonder sluitend antwoord genoteerd voor verdere opvolging binnen het netwerk."

Tijdens deze uitwisseling kwamen onder meer volgende zaken aan bod;

- De beste bescherming van je matten als je je vechtsportzaal deelt met een school;
- Het belang en de richtlijnen voor mat-onderhoud afhankelijk van type matten in je zaal;
- Ervaringen met verschillende types ophangsystemen van bokszakken;
- Het al dan niet opzetten van een boksring op een zwevende parketvloer;
- Welke extra maatregelen je neemt bij de organisatie van een vechtsportevenement;
- Het verhuurbeleid van je vechtsportzaal aan particulieren;
- Het nut van een gedragscode voor het gebruik van je vechtsportzaal.

"Op dinsdag 27 oktober 2026 organiseren we opnieuw een uitwisselmoment voor lokale overheden, ditmaal gekoppeld aan de 'Martial Arts' expo in het Museum aan de Stroom in Antwerpen."

"Heb je in de tussentijd vragen over risico-vechtsportinfrastructuur of -evenementen, of zit je met een andere (risico)vechtsport gerelateerde vraag? Neem contact met ons op (info@vechtsportplatform.be), we helpen je graag verder!"

Geplande activiteiten

Het centrum bevindt zich momenteel nog in de opstartfase. In de komende periode zullen verschillende activiteiten gepland worden: workshops en studiedagen voor trainers en begeleiders, thematische vormingen over begeleidingsmethodes, mentale ondersteuning, veiligheid, reflectie, inclusiviteit en omgang met kwetsbaarheid.

Een belangrijk hoogtepunt in de planning is alvast een lezingenreeks rond het maatschappelijke belang van vechtsporten, in het kader van de leerstoel Willy Callewaert. De leerstoelhouder is Dr. Alex Channon (University of Brighton, Verenigd Koninkrijk), een internationale autoriteit op het vlak van sociaal-wetenschappelijk onderzoek binnen de vechtsporten. De lezingenreeks (met ook praktische sessies) zal doorgaan in het voorjaar van 2026 (meer bepaald 19 februari, 5 maart, 23 april en 20 mei 2026).

Meer info over het CEMAS kan je vinden via <https://cemas.vub.be>.

Meer lezen over dit onderwerp?

Zoek in onze Kennisbank:

VECHTSPOORT, SPORTINFRASTRUCTUUR